

Trumps militarisme

Militærindustrien er den store vinneren av årets presidentvalg – både i USA og internasjonalt.

OPPRUSTNING

ALEXANDER HARANG

Da den amerikanske børsen åpnet etter valget, ble de landets våpenprodusenter belønnet for Trumps valgseier. På tross av generelt fall i det amerikanske markedet, utmerket våpenprodusentene seg

med betydelig vekst som direkte følge av valgresultatet.

Pentagons største kontraktør Lockheed Martin økte sin aksjeverdi med 7,6 prosent da børsen åpnet på onsdag. I løpet av morgentimene steg deres aksjer ytterligere 4,8 prosent. De øvrige gigantene innen amerikansk krigsmaterieilproduksjon fulgte på. Northrop Grumman startet tilsvarende 4,9 prosent opp, mens General Dynamics økte 4,1 prosent og Raytheon økte hele 6,3 prosent ved børsåpning.

På verdensbasis. Det amerikanske markedet tar altså Trumps lønader om kraftig vekst i det amerikanske forsvarsbudsjettet

på alvor. Det faktum at republikanerne etter valget vil kontrollere begge kamre i Kongressen, støtter videre opp om finansanalytikerens fjellstødig tro på at det militærindustrielle kompleksset nå går svært så gode tider i møte.

Den tredje største leverandøren til Pentagon, BAE Systems, er basert i Storbritannia. I 2014 hadde de 92,8 prosent av sin omsetning i det amerikanske markedet. BAE-aksjen gikk opp til ny rekord etter 5,5 prosent vekst da britene åpnet sin børs etter valget. Tilsvarende økte aksjeværdien av Frankrikes største våpenprodusent, Thales, med mellom 3 og 4 prosent da deres børs startet opp på andre siden av kanalen samme morgen.

Alle de ovennevnte selskapene er blant de største opprustningsprofittørene ikke bare i USA, men også i verden som helhet. De er både på topp-10-listen over kontraktører til det amerikanske forsvarsdepartementet, og på S-PRIs topp-10-liste over de største militære selskapene i verden. De er alle også blant verdens største våpeneksporterende selskaper.

Atomopprustning. Når Trumps militarisme styrker veksten i verdens våpenindustri, skyldes det ikke bare lønader om nye kontrakter for våpenindustrien. Det skyldes også en omforent oppfatning om at den kommende

presidentens politikk vil skape mer uro og frykt verden over. Trump har gjennom valgkampen vist seg som en uforutsigbar supermakt velger en slik president opplever i seg selv som et argument for global opprustning.

At folket i verdens eneste supermakt velger en slik president oppleves i seg selv som et argument for global opprustning.

Trump er også en tradisjonell militærstjerne, i den forstand at han først og fremst søker militære virkemidler for å håndtere internasjonale konflikter. I valgkampen har han ikke bare tatt til orde for å senke terskelen for bruk av atomvåpen, han har også annonsert at han vil investere 1000 milliarder nye dollar på opprustning av landets atomvåpenarsenal. Om vi bare tar utgangspunkt i lønadene om nyinvesteringer i det amerikanske militæret som Trump tok til orde for i september – 90 000 flere soldater, 42 nye krigsskip og mer enn 100 nye kampfly, i tillegg til flere atomvåpen og rakettskjold – er kostnadene av dette estimert til hele 93

milliarder dollar årlig. Militarismen koster altså, og profitten vil tilfalle militærindustrien.

Foruroligende. Sikkerhetspolitikk er ikke akkurat Trumps sterkeste side. Hverken utenriks eller innenriks. Gjennom halvannet år med valgkamp har han stått for en fragmentert og til tider selvmotsigende utenrikspolitikk som synes å skifte fra dag til dag, alt etter hvem han snakker til, med eller for. Hans konkrete lønader om opprustning bør derfor heller ikke forstås som absolutte. I all denne uforutsigbarheten er det likevel et par ting vi bør merke oss. På hjemmebane har han bidratt til et mer splittet Amerika enn noensinne. Den nyvalgte presidenten og hans kampanje har utvist inkompetanse og særlig liten interesse for det internasjonale arbeidet for nedrustning og avspenning gjennom hele valgkampen. Det er derfor heller ingen grunn til å tro at slike temaer vil stå høyt på Trumps agenda når han nå skal sette sammen sin regjering og planlegge praktisk politikk. Dette bør bekymre alle som arbeider for et mer sivilisert og velorganisert internasjonalt system.

Harang er leder i Norges Fredslag, alexander@fredslaget.no